VÅRNUMMER • ÅRGÅNG 67 • NR 1
Berga i FEBRUARI 2007

Borg-Skum

Första Amfibieregementes och Vapenbrödernas tidning

Foto: HJS

"Norrlandsguld" i Skärgården – på hemlig ort.

BORG-SKUM

Red har i dagarna erhållit ett brev från en broder som inte kan acceptera vår anpassade namnändring och därför begärt utträde ur kamratkretsen. Det känns sorgligt med en sådan uppfattning för det är nu som vi verkligen behöver våra medlemmar för att ge oss styrka på "hemmafronten" i vår nya skepnad. Vi kan inte leva kvar i det gamla i dessa tider av förnyelse och anpassning. Självklart lever minnet av det som varit och det ska så förbli i bl a traditioner och symboler. Det är då upp till oss äldre bröder att föra minnet vidare. Då duger det inte att vi kliver åt sidan och stoppar huvudet i sanden.

Minns detta: "Varje framtid bygger på det förflutna".

Vid besök på förbandet kan man lätt konstatera en stark framtidstro och positivism. Givetvis finns det plats för nostalgi och återblickar men det är framåt som gäller!

För övrigt så kan man i skrivandets stund glädja sig åt att vintern tycks ha kommit. Allt är vitt och ljust vilket ger humöret en kick åt det positiva hållet. Aldrig ser man så glada barn tumla runt som i stunder med nyfallen snö.

Vapenbrödernas årsmöte kommer att hållas enligt annons i skriften och det är vår förhoppning att vi får ett mangrant deltagande. I annonsen finns f n inget sidoprogram planerat men vi kommer med stor sannolikhet att få något annat än bara årsmötesförhandlingen att glädjas åt. Således – boka in den 14 april.

Det finns en utgivningsplan av B-S för detta år och det innebär fyra nummer inom traditionsenliga utgivningsintervall. Under det gångna året hade vi ganska mycket om kustjägarnas 50-årsjubileum vilket nu är ett avslutat kapitel.

Vecka 9 är det inryckning av personal till IAS (Internationell Amfibiestyrka) vid Amf 1. B-S avser att följa den utbildningen till dess att förbandet skall vara klar d v s 070701. Vi avser dock att gå tillbaka i historien och visa KA 1 första internationella uppdrag genom att botanisera i B-S nr 3, 1960. Således i kommande utgåvor följer vi det moderna förbandet.

Glöm nu inte årsmötet !

Red.

REDAKTION

Redaktör:
Hans-Jochen Seifert
tillika ansvarig utgivare
Tfn 08-541 316 56
Mobil 0708-541 385
lejo@mbox305.swipnet.se

Redaktionskommité:
Ingemar Wemmenhög
Tfn 08-541 360 12

Redaktionens adress och tfn:
Borg-Skum
1. Amfibieregementet
130 61 Hårsfjärden
Tel 08 502 63 000

Utgivning:
Fyra nummer per år

Annonser:
Redaktionen

Layout:
P&B Grafiska HB
Mobil 070-781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:
Wassberg + Skotte Tryckeri AB

VAPENBRÖDERNA
Amf1, 130 61 Hårsfjärden

Årsavgift:
125 kr

Postgiro:
9 33 80-4

Bankgiro:
473-0537

Skattmästarens adress och tfn:
Anna-Carin Amtén
Husargatan 39, 411 22 Göteborg
Tfn 031-701 71 11
Adressändring meddelas skattmästaren

VAPENBRÖDERNAS STYRELSE

Hedersordförande:
Överste 1. gr Curt Karlberg

Ordförande:
Överste Jonas Olsson

1. vice ordförande:
Christina Grahn

2. vice ordförande/tillika klubbmästare:
Bengt Svanteson

Övriga styrelseledamöter:
Hans-Jochen Seifert,
Staffan Vestin, Agneta Blom,
Ann-Carin Amtén Hallman,
Tommy Aasa, Gun Källman,
Svenåke Wickström,
Per Brännhammar,
Marie Lovik

Suppleanter:
Anitha Pettersson,
Claes-Arne Sunnman

Revisorer:
Håkan Söderlindh,
Christer Uppström

Revisorssuppleant:
Christer Sandström

Vapenbrödernas Valberedning:
Karin Enström samt Håkan Melin
(sammankallande)
Göran Mattson

Kontaktman för föreningsmedlemmarna
Om Du har frågor eller förslag rörande föreningens verksamhet m m.

Skriv eller ring till:
Per Brännhammar
V Bangatan 53 A, 195 40 Märsta
Tfn 08-591 138 88

ORDFÖRANDE I VAPENBRÖDERNA
CHEF FÖRSTA AMFIBIEREGEMENTET

Foto: HJS

Verksamheten på Regementet är i full gång efter en välbehövlig julledighet.

NÄR VI BLICKAR TILLBAKA PÅ 2006 så är det ett år präglat av dramatiska händelser, intensivt arbete och stora förändringar. Det var ett speciellt år i regementets historia och tillsammans åstadkom vi väldigt mycket. Trots omorganisation och flytt genomförde vi våra uppdrag kopplat till en infrastruktur som inte var helt färdig samtidigt med ett ansträngt personalläge. Trots detta har vi kommit en bra bit på väg. Men självklart återstår det en hel del att genomföra. Jag vill tacka er alla för lojala och kompetenta insatser.

Inför 2007 har vi stora utmanande uppgifter framför oss, uppgifter som vi bara kan lösa med gemensamma insatser. *Internationella Amfibie Styrkan* (IAS) kommer under första halvåret att utbildas och ställas i 30 dagars beredskap från och med första juli. Vi har ett stort antal anställda som roterar ner till *Kosovo* (KS 15) och några till *Afghanistan* (FS 13). Vi har nu i januari anställt 79 stycken före detta värnpliktiga enligt förstärkningsavtalet (FA), som skall fungera som föregångsmän/kvinnor under året så vi går nu fullt in i tre-terminssystemet. Materielutvecklingen inom Amfibiekåren fortsätter, ett exempel på det är vårt nya svävarsystem som skall tas i bruk under sommaren. Infrastrukturutvecklingen på Berga fortsätter, stridshinderbanan är snart klar, ledningsträningsanläggningen, eldledningssimulatorn och mycket annat kommer att färdigställas under året. Jag ser detta som en positiv utveckling.

Men det finns naturligtvis saker som kommer att påverka oss under året. Jag måste tyvärr konstatera att budgetanslaget är betydligt snävare under kommande utbildningsår. Personalläget kommer också att vara fortsatt ansträngt och påverka vår verksamhet. Det viktigaste vi gör för framtiden är den fortsatta utvecklingen och beredskapssättandet av IAS som en del av insatsförbandet 2. Amfibiebataljonen.

Haninge Garnison har också fått i uppdrag av Högkvarteret att se över en omlokalisering av 4. sjöstridsflj till Berga. Analysen visar att infrastrukturen på Berga medger basering av 4. sjöstridsflj under förutsättning att planerade kostnader för infrastrukturåtgärder på Muskö överförs till Berga. Hur övriga enheter av Försvarsmakten på Muskö påverkas kommer att analyseras i närtid, jag kommer att återkomma med mer information när denna analys är klar.

Som jag inledde med så har vi många utmaningar framför oss, därför är det viktigt att alla har samma målbild och arbetar mot samma mål. I detta arbete måste alla hjälpas åt oavsett var man finns och verkar inom regementet eller garnisonen.

Det är glädjande att se vilket engagemang som finns i vapenbröderna, men jag kan också konstatera att vi tillsammans måste arbeta för att stärka rekryteringen av nya medlemmar. Jag uppmanar därför alla medlemmar att hjälpa till med rekryteringen.

Håll tillgodo med årets första nummer av Borgskum ■

Jonas Olsson

Oskar-Fredriksborg -utveckling på ett avveckla regemente

Kjell Hjalmarsson och jag höll just på att avsluta en av våra återkommande promenader till Vaxholm och tillbaka då vi vid passage av Grenadjären – den gamla officersmässen – uppmärksammade att ytterdörren till densamma stod på vid gavel. I hallen stötte vi på en högst behörig person i form av Diana Eriksson som är förvaltare på Vasallen. Vi presenterade oss och i samma andetag bokade jag tid hos henne för att få denna artikel till stånd.

Diana Eriksson, Förvaltare i Vasallen

NÅGRA DAGAR SENARE SKEDDE MÖTET. Allt för att stilla min nyfikenhet liksom läsarens fråga om *”Vad sker egentligen på gamla KA1?”* Det visar sig pågå mycket som inte syns för en utomstående betraktare. Tre viktiga projekt driver Vasallen. En kulturmiljöinventering pågår för att fastställa vad som kan betraktas som skyddsvärt inom området. Geotekniska undersökningar sker för att ge förutsättningar för nybyggnation.

«Vad sker egentligen på gamla KA1?»

Energianalys pågår också för att fastställa på vilket sätt området i framtiden skall energiförsörjas genom värme.

Diana betonar att Vasallen Rindö prioriterar verksamhet som kan dra hit arbetstillfällen.

”Det är många företag som vill ha förrådsutrymmen, men inte flytta hit någon verksamhet i övrigt. Till dessa förfrågningar tackar vi artigt nej.” säger Diana och fortsätter

”Främst vill vi ha verksamheter som gynnar området och omgivningen (Rindö/Vaxholm/Värmdö red anm.). *T ex serviceverksamhet, kontorsverksamhet. Vi har för närvarande ett tiotal entreprenörer”.*

”Vi ser i nästa steg en uppbyggnad av restaurangverksamheten och vi tänker oss också ett konferenskoncept.”

På Vasallens hemsida (www.vasallen.se/vaxholm) hittar jag en lista över entreprenörer och bestämmer mig för att ta kontakt med några av dem för B-S räkning.

Vattenhallen

Den drivs av *Johan Karlöf, Daniel Nilsson och Niklas Wallenholm*. Johan och Daniel är båda reservofficerare och utbildade stridsbåtsförare, medan Niklas är leg naprapat. Vattenhallen hyrs i Aktiebolagsform. Invigning vid återöppnandet skedde den 9 sept 2006 och kontraktet gäller till den 1 april 2007 med möjlighet till förlängning. Enl Vasallen är den årliga driftskostnaden för vattenhallen omkring 900.000.- utan verksamhet, vilket man inte kan ta ut av hyresgästen. Den är öppen för allmänheten och det går att både köpa hel eller halvårs kort (1100.- resp 1900.-) eller betala per gång (50.-/30.- för barn och under 6 år gratis).

En välbesökt vattenhall.

Måndagkvällar efter simskolan- mellan 1930–2130 finns chans till motionssim med dämpad belysning och klassisk musik. Även gym finns det och Niklas står till tjänst som naprapat. Att få massage är också möjligt liksom kostrådgivning och personlig instruktör vid gymmet. Hallen nyttjas av ett flertal intressenter utöver allmänheten. Olika skolor, såsom Lillsveds folkhögskola och vissa skolor i Vaxholm jämte Vaxholms kanotklubb

Daniel Nilsson på sin arbetsplats.

Badgäster i simskolan.

kommer frekvent. Turebergs simsällskap har gjort förfrågan om tillgänglighet enär deras egen hall skall byggas om. Just nu funderar man på att införa ett sommarkort och att bygga en trappa ner till gräsmattorna ovanför hamnen där man under varma sommardagar skall kunna relaxa i baden-baden fåtöljer. Vi uppmanar dig som har möjlighet att hjälpa till och stödja en permanentning av denna verksamhet att göra ett besök och koppla av med lugna simtag – varför inte en måndagkväll till klassisk musik?

Hamnen

Daniel och Johan driver också gästhamnen. Diana var tydlig med att man inte vill ha en permanent varvsverksamhet här. *”Visserligen skulle vi kunna sälja hamnen till ett bra pris till ett varv, men det blir en kortsiktig vinst. Hur intressant skulle resten av området då bli med surrande maskiner och kringåkande truckar?”* frågar sig Diana. Här erbjuds nu för båtentusiasterna en hamn med goda bilparkeringsmöjligheter och minst ett par hundra båtplatser. Här finns el och vatten, tillgång till tälttork för torkning av våta prylar och dusch för båtägarna. Kranar och slip och möjlighet att hyra båthuset för reparationer. Jag förutspår att denna hamn kommer att vara fullbelagd om några år (red anm). Dessutom finns – i det som var minörhamnen – tre företag med marin anknytning som kan stötta båtägare vid behov. Nämligen: Blue ocean yacht som säljer Beneteaubåtar. MR Support som sysslar med marinelektronik och Nord drivsystem som har tillverkning i Upplands Väsby har skaffat sig ett kontor här. Månne sker en överflyttning av verksamheten?

Gamla matsalen

Nere i hamnområdet där gamla matsalen ligger (ombyggd för förrådsverksamhet åt amfibiebataljon) har två entreprenörer sitt tillhåll. Dels Berholts polyteknik som sysslar med hydralik, mekanik, elteknik och värmepumpar dels företaget **AB 2bac** (utläses ***AB tobac***). Det senare företaget är en främmande fågel i sammanhanget och ganska exotiskt. Här skall med tiden bli en fabrik som producerar handrullade cigarrer! Företaget är nystartat och drivs av *Ulf Sundqvist* och *Mikael Sundström.* Vilken idé! De huserar i det som är den bortre delen av matsalen, i det som tidigare var ett förråd för reservlivsmedel.

BS: *”Hur har ni kommit på det här? Har ni varit på Cuba för att få inspiration?”*

US: *”Nej, i själva verket har vi blivit inspirerade av min yngre bror som i Finland har en etablerad cigarrtillverkning. Han stöder oss i vår etablering. För närvarande skapar vi kundkontakter med hans varor som underlag. Hans cigarrsortiment går under namnet Piano och vi kommer att börja licensverksamhet i Sverige med Pianos cigarrprodukter.”*

Mikael Sundström (tv) och Ulf Sundqvist tar det Piano.

Cigarrfabriken.

BS: *”Hur håller ni näsan – rent ekonomiskt – över vattenytan. Ni har ju ett tag kvar till verksamheten genererar några pengar?”*

US: *”Vi jobbade tillsammans som anställda i en firma under 10 år. Den här verksamhetsidén växte fram succesivt, nu var det dags att förverkliga den. Vi lever på det hyfsade avgångsvederlag vi fick då vi*

FORTS. sid 6

Urban Lisinski Dekorklippan AB

slutade, men räknar med att klara oss under ett år. Siktet är inställt på produktion om ett år med minst en produkt ur Pianos sortiment." Med en *"Cigarrmuta"* lämnar jag lokalen för att ta mig bort mot nedre verket.

BS önskar 2bac lycka till i försöket att göra om Rindö till *"Lilla Cuba"*. Ta't Piano grabbar!

Snickeriverkstaden i fortbacken

Urban Lisinski öppnar dörren till sin verkstad och hälsar mig välkommen. Vi känner varandra eftersom hans och min hustru är lärare på Rindö skola.

BS: *"Hej Urban! Berätta vad du sysslar med!"* blir min uppmaning.

UL: *"Mitt företag heter Dekorklippan AB. Tidigare hade jag verksta'n i Stockholm, men tog chansen att förpassa mig hit eftersom jag bor på ön. Bara att slippa resa är ju rena inkomsten förutom närheten till hemmet. Här gör jag dekorer till allt möjligt. Till film och stillbildsreklam. För muséiutställningar m m. Ibland får jag omfattande beställningar och kan ha upp till 10 personer som projektanställda, men någon fast anställd personal har jag inte."*

BS: *"Hyr du hela området här nere?"*

UL: *"Ja, men jag har inte användning för alla utrymmen så jag har hyrt ut en del i andra hand till Håkan Söderkvist."*

BS: Tack ska du ha, jag tror jag kilar över till honom för en intervju!" Sagt och gjort. In genom dörren, där sitter Håkan med hörselkåpa och slipmaskin i handen. Ett fasligt väsen kommer från spånsugen. När han uppmärksammar min närvaro stänger han av.

BS: *"Vad försiggår här?"*

HS: *"Jag håller på med en trälucka till en segelbåt."*

BS: *"Är du båtbyggare?"*

HS: *"Jajamen! Egentligen utbildade jag mig först till lärare men sadlade om och gick på Ingmarsö båtbyggarskola. Ett kort tag också på Skeppsholmen med Hernlund som mentor."*

Det visar sig att han jobbar ihop med en man som heter Jyrki Hämenoja men de har varsin firma och sysslar med träbåtsrenoveringar både på skrov och i inredningar. Håkan var med vid renoveringen av yachten Alba som sjönk för 30 år sedan men som nu åter rider på vågorna som charterkryssare. När den inte gör det ligger den vid Pampas marina.

Höjdpunkten

På telefon kommer jag i kontakt med Rindö hamn restaurant och event.

BS: *"Jag sitter i min bil bakom matsalen på Rindö. Här verkar heldött, var är ni?"*

Båtbyggaren Håkan Söderkvist.

Företagets representant: *"Vi är i Hägersten och skall så vara till dess vi kommer över i slutet av februari. Då kommer vår huvudsakliga verksamhet vara att göra portionsförpackningar till försäljning genom ICA eller motsv org. Vi kommer också att öppna restaurang, inledningsvis för luncher."*

Låter lovande. Inte utan att jag blir sugen på en matbit. Hemåt således efter en givande förmiddag. Nu bäste läsare lämnar jag dig för att bläddra vidare i vårt alster och avslutar med att hänvisa till Vasallens sida för den som intresserar sig för mer info om den civila utvecklingen av vårt kära gamla regemente. ■

Text & foto: WEM

Kustartillerister på resa med SMB

Musikstund ombord.

Lars Wiklund drar ngn historia för red allt medan Rolf Nordfelt låter maten smaka.

Kjell Hjalmarsson och Anders Joninger nöjda efter lunchen.

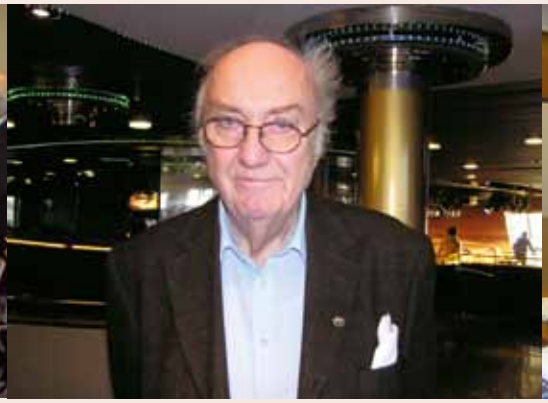
DET ÄR SVÅRT ATT UNDVIKA reklam för **SMB** (Svenskt Militärhistoriskt Bibliotek) när man vill berätta om en givande resa på Ålands hav med duktiga föreläsare stöttade av en liten mässingsorkester och ledd av bl a en sådan ”*rese*”(ledare) som *Öv 1 Einar Lyth.* Det var för andra året i rad som jag beslöt mig för att deltaga. Resan riktade sig till medlemmarna i bokklubben redan under sensommaren och var synnerligen prisvärd (c:a 950.-) då både 2-bäddshytt, buffé och frukost jämte 8 föredrag ingick. Redan i avresehallen strödde den lilla mässingsorkestern sina gyllene tonpärlor över oss 400 deltagare. Stämningen blev inte lägre av att vi i stort sett omedelbart vid embarkeringen kunde ta oss till en väntande buffé och vid ett fortsatt lyssnande till mässingsorkestern intaga öl, vin och/eller snaps. Den enda punkten på dagordningen denna torsdagkväll – den 2/11 – var förhållningsorder inför morgondagen och en presentation av föredragshållarna. Ämnesområdet var förstås militärhistoria med tidsmässigt stor spännvidd. Där fanns således något att glädjas åt för alla eller vad sägs om att få höra *Jan-Öjvind Swahn* berätta om Ronneby blodbad eller höra *Jan-Gunnar Isberg* redogöra för moderna FN-operationer i östra Kongo mot olika krigsherrar.

Tore Forsberg var en frisk fläkt i sammanhanget. Han berättade om spioner och kontraspioner ur en självupplevd synvinkel. Han har ju dessutom skrivit en bok tillsammans med en fd KGB-överste. *Åsa Karlsson* berättade initierat om adelsätter som genom krigen under Karl XII förlorade sina arvslinjer på mansidan och försvann in i historien. Föredragen var föredömligt koncentrerade till 40 min vardera vilket gjorde att man aldrig hann tröttna och tvingade dessutom föredragshållaren att disciplinera sig. Det var, som rubriken skvallrar om och bilderna visar, inte enbart undertecknad vapenbroder som hade ett kustartilleristiskt förflutet ombord. Nästa höst funderar jag på att ta med mig vapenbrödernas bordsstandar till buffén. Du som känner att detta vore något för dig, men som vill ha hjälp att komma med, kan ringa eller mejla *Hans-Jochen Seifert* eller mig. Mina uppgifter behöver därvid kompletteras med mobil: 0731-805 805 och mejladress: vwruna@telia.com ■

Text o foto WEM

Två Kustartilleriprofiler från 70- och 80talet med militärhistoriska intressen. Ted Liivrand och Sten Munck af Rosensköld.

Vår mångårige vice ordförande Ulf Ressel deltog i temaresan.

Einar Lyth och Anders Lundström, SMB, tackar här föreläsaren Tore Forsberg.

Vapenbrödernas Höstmiddag

SÅ BAR DET AV MED BUSSEN från färjläget i Vaxholm. Denna gång var inte slutmålet Långa raden på Skeppsholmen som tidigare, utan färdlängden var dubblerad med Berga slott som ändstation. Under resans gång stannade bussen till för att ta upp vapenbröder. Vaxholm–Resarö–Centralstation, var några hållplatser. ***"Acke" Axelsson***, en av våra äldsta bröder, kom också med, trots en tidigare incident (där han som fotgängare blev påkörd av en bil) som justerat honom. Sonen ***"Kecke"*** beledsagade. Vid ankomsten till Berga hälsades vi välkomna av regementschefen med fru.

Middagen var traditionsenlig med sill som förrätt och ärtsoppa med punsch jämte pannkakor och sylt som huvudrätt. Även om ingen skugga faller på Långa radens restauration måste sägas att utskänkningen var ymnigare och sillinläggningarna flera. ***Klubbmästare Staffan Vestin*** såg till att upptryckta sånghäften icke fick förbli liggandes någon längre stund. Kaffe serverades i salongen och tillbehör inhandlades vid bardisken för de som så önskade.

Här föll mina ögon på en äldre vapenbroder som satt ensam i ett hörn. Undrar just vad han varit med om under sin värnplikt?

Jag klev fram och presenterade mig och bad att få upplysa vapenbröderna om – genom tidningen Borgskum – vem han var och vad han hade för koppling till förbandet. ***Tore Sköldberg*** var namnet och han hade tjänstgjort som kommissarie på förbandet 1944–45. Medlem blev han först på 60-talet då han kom att sitta bredvid ***Ulf Ressel*** (tidigare vice ordförande i vapenbröderna) vid en middag på Gåshaga.Tore var på 13:e kompaniet där ***Eric Jarneberg*** då var chef. Sin civila livsgärning har Tore ägnat redaktörskap för en facktidskrift inom trävarubranchen. Sin sista repövning gjorde Tore 1968. Tore minns med glädje en dåvarande furir som hette ***Erik Aldén***. De tränade löpning tillsammans på Rindö på fritiden. *Om du läser detta, Erik, så skulle Tore bli glad om du kontaktar honom på tel. 08-663 3216.*

Kvällen tog slut alldeles för fort, som den alltid plägar i goda vänners lag. Inte heller i år vann jag något på lotterna men gläds med dem som gjorde så. Vi ser fram mot nya höstträffar och med fler deltagare än de c:a 35 trogna som nu dök upp. Lev väl till nästa gång säger Borgskums redaktion.

WEM

Vapenbrödernas Höstmiddag

Foto: HJS

Foto: HJS

Stilleben "Jägarvila"

När Du föddes - grät Du och alla runtomkring dig log.
Lev så att det, när du dör, är du som ler
emedan alla runtomkring dig gråter.

NN

Avlidna medlemmar!

Vi tackar för deras trohet och behåller dem i vårt minne

Viola Andersson	Vaxholm
Ragnar Brodén	Hägersten
Olov Neckman	Vaxholm

Vintermorgon över Solöfjärden

In Memoriam

Borgskums redaktör emeritus
Olle Neckman har lämnat oss.

Han blev 85 år och efterlämnade, som närmast sörjande, makan *Astrid* och barnen *Eva, Gunilla, Uffe, Bittan* och *Lars* med familjer.

Olle kom från Luleå men redan som 20-åring sökte han sig söderut och Vaxholm kom sedan att bli hans fasta punkt. 1945 blev han fänrik vid dåvarande Kustartilleriet och placerades vid Vaxholms Kustartilleriregemente och detta regemente kom han att vara trogen under större delen av sin tjänstgöringstid.

Att Olle hade sökt officersyrket syntes för mig inte helt naturligt när vi sammmanträlade på 3. batteriet KA 1 1962. Han kom som kapten ut från regementsstaben för att en tid få slippa stabstjänsten och ånyo få känna truppatmosfären. Jag var löjtnant och s k ÄIO (äldste instruktionofficer) på batteriet. Olles framtoning var en mjukare och vänligare variant än den jag var van vid under min utbildningstid och som jag då tyckte inte passade på trupp. Men när jag av en kollega fick ett utdrag ur en instruktion från Karl den tolftes dagar, som angav hur officerare skulle uppträda mot underlydande, började jag ändra uppfattning. Om kaptenen stod det så här:

«Kaftenen varde som en far för sin hop och rädde den för löjtnantens raseri»

Olle och jag kom att komplettera varandra på ett strålande sätt. Han för vänlighet och medkänsla, jag för *”raseriet”*. Vi fick ett väl fungerande batteri.

1962 tillträdde Olle som redaktör för Vapenbrödernas och regementets tidning Borg-Skum. Varför ville du bli redaktör frågade jag då. Jag blev beordrad svarade Olle. Jag citerar här några rader ur Olles introduktionsanförande i Borg-skum nr 1 1962:

”Många vapenbröder har säkert hyst vissa farhågor inför skiftet av redaktör. Hur skall det gå för Borg-skum, då överste Allan Cyrus lämnar sin post efter 20 års effektivt arbete? Är det en svår uppgift att efterträda en sådan kapacitet?

– ”Det är alldeles riktigt – det är en mycket svår uppgift jag ställes inför”.

Ja, vi vet hur det gick. Olle klarade uppgiften med glans och eventuella farhågor, om dom över huvud taget funnits, kom på skam. Olle uppnådde väl sin företrädares kapacitet och tidningen fick en modernare touch och nådde även ut till den värnpliktiga åldersklassen.

Vi kan notera att Borg-Skum har funnits i 71 år. Av dessa var Olle redaktör i 33 år, ett rekord som knappast lär slås.

Privat hade Olle en hobby som kanske bättre kan klassas som passion. Han älskade att spela piano och jag minns som granne många kvällar då man kunde sitta och njuta av stilla pianomusik som sökte sig upp till vår lägenhet. Att Olle även komponerade var för mig en hemlighet tills begravningen då ett av Olles stycken framfördes, ett stycke han komponerat till sin hustrus 60-årsdag. Styckets titel är *”Jubel”*.

Olle begravdes den 2 februari 2007 i Vaxholms Kyrka. Vapenbröderna representerades av *major Christer Sandström* med Vapenbrödernas fana. Det var en värdig ceremoni där många Vapenbröder deltog för att ta ett sista farväl av Borg-Skums redaktör emeritus *Olle Neckman*.

Vi kommer att bevara hans person och gärningar i ljust minne. ■

TAS

Foto: Emilie Neckman

Vapenbröderna representerades av major Christer Sandström med Vapenbrödernas fana.

Med svenska kustartilleridetachement till Åland 1918

Av Överstelöjtnant *John Tottie*

Det svenska kustartilleridetachementet i Mariehamn. Till häst fr v löjtnant Cederlöf, kapten Larsén, fänrik Tottie, framför fronten sergeanterna Dahlin och Eliasson.

Denna framställning av händelserna på Åland 1918 är grundad på mina personliga minnen. En mera fullständig framställning har jag inte kunnat göra, enär en vid den aktuella tiden i brevform förd dagbok tyvärr förkommit (utlånad, men ej återställd!). Huvuddragen av vad som skedde på Åland 1918 är dock med, och de minnen av detaljer jag inlagt hoppas jag kan ha givit färg — och rätt färg — åt min berättelse.

Efter ryska sammanbrottet på östfronten under första världskriget och bolsjevikrevolutionen 1917 hade Finland i december samma år förklarat sig självständigt. På det under kriget av ryssarna militariserade och befästa Åland låg då ännu en rysk garnison[1].

[1] Ryske tsaren hade i samband med Parisfreden 1856 givit löfte att Åland icke skulle befästas. År 1908 uppgjorde Ryssland planer på ögruppens befästande. På grund av Sveriges och stormakternas intensiva protester avbröts dessa planer och ett avtal träffades. Till en 1921 tillkommen internationell konvention om öarnas neutralisering anslöt sig Ryssland icke. Åren närmast före andra världskriget var saken aktuell (»Stockholmsplanen») och det var märkligt nog Ryssland, som efter krigsutbrottet yrkade på Ålandsöarnas demilitarisering. Men kriget mot Tyskland förändrade läget. Nu är Åland neutraliserat!

Inom den ryska garnisonen på Åland var disciplinen efter novemberrevolutionen praktiskt taget upplöst. Den bofasta befolkningen fruktade det värsta och en del hade tagit sin tillflykt till Signhildsskär, Ålands utpost mot väster, där de hotades av hunger, köld och förföljelse. Svenska regeringen sände en undsättningsexpedition bestående av Isbrytaren I, den gamla finlandsångaren Runeberg och pansarbåten Thor, alltsammans under befäl av kommendörkaptenen av 1. gr *Harald Åkermark*, vilken tog flyktingarna ombord och sedan ankrade utanför Eckerö.

Under tiden hade svenska regeringen även tagit initiativet att sända bolsjevikregeringens sändebud i Stockholm, ingenjör *Vorovskij*, på jagaren Vale över till Åland med tanke att han skulle kunna förmå de ryska rödgardisterna att avstå från våldsamheter och att eventuellt på svenska fartyg evakueras från ögruppen. Det visade sig sedan, att Vorovskij i stället uppmanade sina landsmän att stanna för att Åland skulle kvarbliva i ryska händer. Han utvisades från Sverige senare på året.

På Oskar-Fredriksborg följde vi förstås med spänning dessa händelser i pressen, någon radio fanns ju icke då för tiden. Och så, som en blixt från klar himmel, kom generalorder på eftermiddagen måndagen den 18. februari att ett kustartilleridetachement ur KA 1 om 125 man samma kväll skulle sändas till Åland som skyddstrupp. Chef för detachementet blev kaptenen *E N Larsén*, sedermera överstelöjtnant, med löjtnanten *Emil Cederlöf*, nu överste, och jag, dåvarande fänriken *John Tottie* som subalterner. Underofficerare var de dåvarande sergeanterna *R Mårdh*, *C A Dahlin* och *E J Granath*. Bland underofficerskorpralerna påminner jag mig särskilt mina kompanikamrater lantfrontsartilleristerna *G E Persson*, *N A Eliasson* och *A Svensson* samt minören *K A Larsson*, den förre sedermera kapten i marinen och god hjälp vid rekonstruerande av dessa minnesbilder, övriga sedan flaggjunkare. Detachementet, som medförde regementets fana, organiserades på en stabsgrupp, två kulsprutebatterier om vartdera 4 st 6,5 mm ksp M/00 (Hotchskiss) samt en handvapenpluton. Den senare utgjordes till största delen av minörer, vilka var beväpnade med gevär och bajonett, medan artilleristerna då hade karbiner. Anspänningsmateriel till ksp-batterierna, som den tiden var hästanspända, medtogs, men hästar hoppades man kunna anskaffa på Åland. Uttagningen av personal skedde nog litet olika på olika kompanier. Medan en del kompanichefer bemödade sig att sända prima folk behöll andra de bästa hemma. Här må dock genast konstateras, att så länge läget var spännande och strid kunde vara att vänta, uppförde sig truppen mönstergillt. När det senare blev långtråkig bevakningstjänst sållades i någon mån agnarna från vetet.

Rysk trupp på Åland 1918.

Det må i fråga om sammansättningen av detachementet dock tilläggas, att i slutet av mars regementschefen, för möjliggörande av återupptagande av undervisningen i regementets skolor, medgav att stammanskap i erforderlig utsträckning finge utbytas mot värnpliktiga. Visst sådant utbyte ägde också rum. Därmed minskades truppens homogenitet och stridsvärde — men den mest kritiska tiden var då förbi.

Det svenska kustartilleridetachementet till Åland 1918 var den första svenska trupp, som på mer än 100 år sänts utanför rikets gränser. Att det blev Vaxholms kustartilleriregemente som fick uppsätta densamma berodde på att det enligt gällande lag fordrades riksdagsbeslut för att sända värnpliktiga och tiden medgav icke inväntandet av ett sådant beslut. Kustartilleriet var det enda vapenslag som kunde uppsätta tillräcklig trupp bestående av enbart stamanställda.

Nåväl, efter en febril utrustningsverksamhet kunde detachementet ilasta vid Andersbergsbryggan och vid Stenslätten på S/S Heimdal, och kl 0230 följande morgon avseglade vi i kölvattnet efter Isbrytaren II. Ombord på denna funnos ålänningar, som kände till de ryska minfälten. Vädret var lugnt och vackert med sydlig vind som över Ålandshav åstadkom en lätt isskruvning.

Fartyg och kontingent skulle efter ankomst till Eckerö hamn tills vidare ställas under fartygschefens å pansarbåten Thor, kommendörkaptenen *Åkermarks* befäl.

På förmiddagen den 19. februari stävade vi in mot Eckerö redd, där då redan pansarbåtarna Sverige, Oscar II och Thor befann sig. Plötsligt såg vi några krevader på isen samt hörde de välkända knallarna av 15 cm kanoner på avstånd inifrån land. Nedslagen föll långt från de svenska fartygen och uppfattades, när de observerades, knappast som riktade mot oss. Sedermera uppgavs, att en del ryska matroser bemannade batteriet vid Frebbenby på västra Åland och försökte beskjuta svenskarna, men att den officer, som tvingades att leda elden, med flit lagt denna så att den icke skulle göra någon verkan. Dagen tillbragtes med urlastning och rekognosceringar på skidor inåt Eckerö och fram till Marsundet, som skiljer Eckerö från fasta Åland. Alla handelsbodens kartor över Åland uppköptes.

Dagen därpå hade meddelanden ingått, att en vitfinsk kår tagit sig över till nordöstra Åland och att strider pågick mellan denna kår samt ryska och rödfinska trupper. Svenska regeringen hade beslutat att man med hänsyn till Ålandsbefolkningen skulle genom medling försöka få dessa strider att upphöra. Själv beordrades jag att med en patrull eskortera löjtnanten vid flottan *Elis Biörklund*, som talade flytande ryska, över Åland till den vitfinska kåren. Vi for genom natten i tvåmansslädar körda av Ålandsbönder. I första släden satt Biörklund och jag. Det var bistert kallt, men ingen ägnade det någon större uppmärksamhet,

Utanför officersförläggningen i Jomala. På trappan fr v. fänrik Tottie, kapten Larsén, löjtnant Cederlöf.

då alla var ivriga på att få uppleva något spännande. När det började ljusna, närmade vi oss Godby och såg då på båda sidor av vägen spår efter gårdagens strider. I själva Godby var en del hus skadade och mitt genom telefonstationen gick ett hål efter en 15 cm granat, vilken dock inte kreverat. Den kvinnliga telefonisten hade hela tiden stannat på sin post och betjänat telefonväxeln till förmån för de vita.

I Godby träffade vi på den vita styrkan samt anslöt oss till den svenske underhandlaren, kommendörkaptenen Åkermark. Förhandlingarna blev rätt besvärliga. De vita, omkring 600 man, ansåg sig vara segrare och ville helst fortsätta mot Mariehamn, men å svensk sida visste vi, att den ryska styrkan uppgick till inte mindre än 2000 man och att förstärkning med rödfinnar var på väg. Det var, trots det dåliga disciplinära tillståndet hos den ryska truppen, alltför stor numerär överlägsenhet på den röda sidan. Fortsatta strider hade säkert lett till stor ödeläggelse på Åland samt med stor sannolikhet till den vita kårens nedkämpande. Åkermark genomdrev, att de vita skulle avtåga till Eckerö och där lämna sina vapen under svenskt förvar. Kåren transporterades sedan genom svensk försorg till norra Finland. De ryska och rödfinska trupperna skulle också lämna sina vapen i svenskt förvar samt borttransporteras från Åland.

En nog så dramatisk scen bevittnade jag, när Åkermark efter avslutade förhandlingar skulle ta farväl av den vitfinska chefen och denne vägrade fatta den framräckta handen.

Vid den vita kårens avmarsch över Åland stod jag med min patrull vid vägskälet till Gölby, där vi beordrats kontrollera att inga röda gick norr om den överenskomna demarkationslinjen. En kulspruta under befäl av UOK *Persson* intog ställning bakom en stenmur. Efter den vita truppen följde dess tross med slädar lastade med sårade och livsmedel. Den rödfinska truppen, som var mycket dåligt utrustad och hungrig, gjorde en ansats att hejda de sista slädarna och fäste sig först ej vid mina tillsägelser. Men när den svenska patrullen demonstrativt laddade med skarpa skott och intog färdigställning, drog sig emellertid de röda tillbaka och slädarna kom lyckligt förbi.

Kustartilleripatrullen marscherade sedan i kön på den vitfinska kolonnen och kom därigenom också att närvara vid den ceremoni på isen utanför Eckerö, där finnarna avlämnade sina vapen och ilastades på svenska fartyg.

Kartskiss över Åland.

FORTS. sid 14

Den finska kårens hästar, tre bra ridhästar och en del dragdjur, övertogs av oss.

Samma kväll fick jag order att föra ksp-batterierna ned till Mariehamn till skydd för de svenska underhandlarna, som under kommendörkaptenen av 1. gr *G R Starcks* ledning skulle ordna upp de praktiska detaljerna angående den ryska och rödfinska evakueringen. Larsén och Cederlöf hade ridit i förväg för att rekognoscera. Vid ankomsten till Mariehamn ringde jag på dörren till svenska konsulatet. En dam öppnade och när jag presenterade mig föll hon i gråt, omfamnade mig samt hälsade med orden:

— Gud ske lov att ni kommit hit!

Det var fru Tamelander, maka till svenske konsuln. Orsaken till hennes rörelse var att det samma eftermiddag kommit stora nya hopar med rödgardister över från Finland. De såg allt annat än förtroendeingivande ut och befolkningen fruktade det värsta.

Bemanningen till våra ksp-batterier inhystes nu i konsulatet och banken i staden, vilka byggnader bildade ett komplex med sluten gård, samt i ett närliggande hus. *Larsén* och *Cederlöf* befann sig redan där. Vi inredde oss till försvar med förstärkning under de fönster, där kulsprutor placerades. Ryska kulsprutor var placerade i hus på andra sidan gatan.

Chef för de svenska underhandlarna var nu kommendörkaptenen *Starck*. Jag minns inte om han talade ryska, men löjtnant *Björklund* var med och tog i varje fall livlig del i diskussionerna. Dagen därpå, det var den 23. februari, sammanträdde den svenska delegationen med de ryska underhandlarna i ett skolhus. Under tiden vimlade det av beväpnade finska rödgardister på gatorna. En stor del av dessa var mycket underligt utstyrda med röda band knutna litet varstans på kostymen. En av ledarna, mycket smutsig och klädd i en uppenbarligen stulen elegant persianpäls, gick hos oss under benämningen »persianbonen».

Jag fick fortfarande tjänstgöra som »eskort» med order att med i fickan osynlig pistol hålla mig med ryggen mot väggen inne i skolsalen.

Underhandlingarna blev i början rätt stormiga, i det de nu förstärkta ryssarna krävde att svenskarna genast skulle lämna Åland.

Avlusningsbad i ryska fältkittlar. Fr v fänrik Tottie, löjtnant Cederlöf.

Kommendörkapten *Starck* hänvisade till den efter Godbystriderna gjorda överenskommelsen, vilken ryssarna dock nu inte ville veta av. Till slut sade Starck kraftigt ifrån, att om de icke uppfyllde givna löften skulle han tvingas tillgripa våld och tillade:

— Jag förfogar över fullt tillräckliga maktmedel.

Det var en bluff, eftersom enda svenska trupp i Mariehamn var våra 75 kustartillerister. Men ryssarna hade respekt för svenskar, det märktes vid flera tillfällen, och föll undan mot att de fick ilasta folk och materiel på ångaren Baltic, som låg i Lumparen. En episod, som samtidigt utspelades vid konsulatet förtjänar att omnämnas. Till *Cederlöf* kom där en fiskare från Kökar, som tagit sig över på isarna tre mils väg. Han ville meddela, att vid den folkomröstning, som tidigare anordnats på Åland och enligt vilken en praktiskt taget enhällig befolkning uttryckt en önskan att Åland skulle bli svenskt, på grund av brådskan och dåliga förbindelser röstningsresultatet från innevånarna i Kökar icke tagits med. Därifrån kom han nu med bud, att även Kökar var av samma mening.

Den 24. fick vi reda på, att en bataljon på 500 man av Göta livgarde kommit som förstärkning till Eckerö. Chef för samtliga svenska trupper på Åland blev överstelöjtnanten vid Jönköpings regemente *E Ros* med kaptenen *Ivan Holmquist* som stabschef och kaptenen vid Fortifikationen *W Virgin* som adjutant. Hela kustartilleridetachementet hade nu flyttats till Mariehamn — handvapenplutonen hade dittills legat kvar på Eckerö —, varifrån ryssar och rödfinnar alltmer drog sig mot Önningby vid Lumparen. Jag minns den högtidliga stämningen vid vårt dagliga korum, som hölls på konsulatgården. En stor del av Mariehamns befolkning trängdes utanför grinden och föll in i sången, och andakten, med vilken det där hemma ibland kunde vara si och så, var det inget fel på.

Så småningom övertogs garnisonstjänsten i Mariehamn av götagardesbataljonen, och kustartilleridetachementet förlades till Jomala med särskild uppgift att bevaka där befintliga stora ryska förråd av vapen och livsmedel. Förläggning ordnades i en föreningslokal, som rymde allt manskap, medan expedition och förläggning av officerare och underofficerare ordnades i stugor i närheten.

Jomala skola, bredvid vilken den ytterst gästfria och hjälpsamma skolläraren *Mattson* bodde, hade använts till rysskasern. Alla ställen där ryssarna varit inlogerade var »till oigenkännlighet» nedsnuskade. Naturbehov hade ryssarna förrättat på golvet eller i bästa fall i hålet efter en uppbruten golvplanka. Lokalerna kryllade av kläd- och vägglöss. När vi kom fram höll ryssarna på att packa för att ge sig iväg, och *Larsén* påpekade för dem, att det vore lämpligt att göra rent efter sig. En hel del av ryssarna kunde hjälpligt tala svenska, enär samma garnison tydligen legat på ögruppen i flera år, men nu förstod de ingenting, utan fortsatte småleende med sin packning. Larsén upprepade sin tillsägelse något högre. Samma resultat. Då for sinnet på Larsén, han spände ut bröstet så att hans redan förut ansenliga kroppshydda såg ännu större ut, pekade genom fönstret på våra kulsprutor, smällde ridkäppen mot stöveln och röt med dånande stämma:

— Tag ut skiten, era djävlar!

Den tillsägelsen förstod ryssarna, kastade sig på skyfflar och kvastar och i en handvändning var den värsta modden på golvet uthävd genom dörrar och fönster. Våra pälsar blev ändå naturligtvis infekterade med klädlöss och måste i hast kokas, och en allmän avlusning verkställas.

Vår uppgift blev i början att ta hand om överallt kringströdda förråd. Närmast måste hästarna insamlas och skötas. Dessa hade ryssarna bara övergivit. Vi hittade dem i kyrkstallar, i lador och bundna eller lösa ute i skogen, i många fall med seldonen ännu påspända. Allt som allt hopsamlades ett 80-tal. Som ryssarna inte kunde ta dem med sig, men skulle gottgöras för värdet, ordnades hästauktion vid Jomala kyrka. Detachementet inköpte där vad som behövdes för anspänning (ett ksp-batt hade enligt krigsutrustningslistan 26 hästar) och resten inropades av Ålandsbönder. Vi kände ju inte hästarnas riktiga namn utan döpte dem till aktuella sådana så att vi sedan redo och körde med Trotsky, Lenin, Kollontay, Sirola (namnet på en känd rödgardist) o s v.

Röd rysk kommitté i Mariehamn. I mitten Mme Kollontay.

Svenskn kustartilleriister samt rysk och tysk militär på Åland.

Det var i allmänhet ett gott hästmaterial, som med god svensk vård snart hämtade sig efter vanvården och blev oss till stor nytta både på Åland och efter hemkomsten då de stallades på Värmdö.

Utanför Jomala skola stod efter ryssarnas avmarsch en kärra kvarlämnad, och på den satt en rödgardist med gevär. Vår fråga vad han gjorde där besvarades inte, så vi flyttade på honom och undersökte kärrans innehåll. Detta befanns bestå av en krigskassa på en halv miljon finska mark (marken stod då i 50 öre). Den körde vi in till Mariehamn och överlämnade för detachementschefens och svenska konsulns förvar. I Mariehamn fanns en rysk kommitté under ledning av en stabskapten Ginan. Han kvitterade sedan ut pengarna. Deras vidare öde blev oss icke bekant, men vi hade nog en stark känsla av, att bolsjevikregeringen inte såg mycket av dem.

Vapenförråden var det just ingen som brydde sig om, men livsmedelsförråden måste noga bevakas och där satte vi ut poster. Nu visade sig risken med den ojämna uttagningen därhemma. Några poster bröt sig på natten in i förråden och sålde därav till ålänningar. Ryktet härom kom till våra öron, och en natt avlöste Cederlöf och jag en post vid mjöl- och sockerförrådet. Cederlöf gick post i manskapsuniform och jag tog betäckning i ett dike. Så småningom kom en ålandsbonde och ville köpa. Han erbjöd sig att hjälpa Cederlöf med att hända ut haspen, och när han lyckats härmed häktades han med min pistol i ryggen. Vi tågade till prosten i Jomala med vår fånge, fick honom identifierad och så rullades det hela upp. Efter förhöret inför *Larsén* av de skyldiga kustartilleristerna frågade protokollsföraren *Eliasson* den barske förhörsledaren hur fångarna skulle förvaras. Larséns bistra svar blev:

— Sergeanten skall låta skjuta dom i daggryningen!

Både Eliasson och de skyldiga bleknade. Så hårt straff fick de nu inte, men vi stod under krigslagarna, och jag vill minnas att det blev långvariga straffarbeten.

Några av vårt folk, som i förläggningen spelat kort om pengar, förhördes av Larsén. Han var nog böjd att betrakta förseelsen med överseende, då tillgängliga nöjen inte var så många. Larsén märkte emellertid att de närvarande, sergeant *Granath* och UOK *Persson*, drog på munnen, anade oråd och frågade Granath vad som stod på:

— Jo kapten, sade Granath, alla uppger sig ha förlorat.

»Såna jäklar» sa Larsén och gav de skyldiga en mycket kraftigare åthutning för osanna uppgifter i förhöret, än de skulle ha fått för den ursprungliga förseelsen.

Svenske konsuln *Tamelander* med maka var under de svåra tiderna ett gott stöd för ålänningarna och en ytterst gästvänlig familj, till vars hem vi gärna sökte oss. Mot de röda uppträdde Tamelander med fasthet och pondus. Han representerade ju Sverige på Åland och hade åtskilliga kinkiga ärenden att avgöra. Jag minns ett tillfälle, när Mme *Kollontay*, den sedermera sovjetryska kvinnliga ambassadören, kom över från Finland och begärde att konsuln skulle ordna överresa till Sverige åt henne. När hon fick nekande svar, blev hon ytterst ilsken, och besvarade icke Cederlöfs och min artiga hälsning, när hon svepte förbi.

En tysk kår under befäl av amiralen *Meyrer* kom nu till Åland. Det största eskortfartyget var slagskeppet Rheinland. Det transportfartyg, Frankland, å vilket amiralen var embarkerad, minsprängdes utanför Åland och amiralen och största delen av de ombordvarande omkom.

Den dag tyskarna anlände till Önningby var jag med en trupp vid stranden av Lumparen för att kontrollera att ryssarna enligt överenskommelsen embarkerade på Baltic och sedan icke återvände i land. Stora förråd låg då ännu kvar på isen. En tysk cykelpatrull på omkring 20 man kom körande genom snön, kastade cyklarna och sprang i skyttelinje ut på isen. Chefen, en ung löjtnant, meddelade ryssarna, att de nu var tyska fångar och skulle avtransporteras från Eckerö på tyska fartyg. Den svensk-ryska överenskommelsen brydde sig tyskarna inte om. Ryssarna avtågade sedan i

Den glömda kassakärran i Mariehamn. Fr v major Falkenberg (Göta livg), konsul Tamelander, kom:kapt Elliot, ryske kapt Ginan.

långa kolonner med några tyska vakter. Tyskarna brydde sig knappast om den ryska materielen. Sådant har vi ett överflöd av, sa de. Det mesta av de anseenliga förråden sjönk så småningom genom isen på Lumparen.

Efter ryssarnas avtransport och sedan tyskarna gått vidare mot Åbo, blev tjänstgöringen, trots ålänningarnas stora vänlighet och översvallande gästfrihet, ganska långtråkig. Det kunde nog ej fördöljas att de övningar som igångsattes med den redan förut väluthildade truppen av mest stamanställda till slut huvudsakligen hade till ändamål att fördriva tiden. Alla var vi därför glada den dag det meddelades, att vi skulle få fara hem igen. Generalorder om kustartilleridetachementets hemförande med hästar och materiel samt avmobilisering utfärdades den 15. maj, och en knapp vecka senare var vi åter på Oskar-Fredriksborg.

Vi hade fått vara med och känna en liten fläkt av världshistoriska händelser. Vi hade också haft tillfredsställelsen att kunna konstatera, att svensk trupp, vad andan beträffar, var fullt beredd att möta de faror, som den märkliga Ålandsexpeditionen 1918 kunde möta.

Ryska förråd på Lumparen; i bakgrunden fältpjäser och kokvagnar. Så gott som alltsammans sjönk genom isen.

POSTTIDNING Borg-Skum AMF 1
130 61 Hårsfjärden

ÅRSMÖTE 2007

Vapenbröder och Systrar

Den **14 april** genomförs årsmötet på
Första amfibieregementet BERGA.

Buss avgår från Vaxholm färjeläget 09.30
via Roslags-Näsby – Klarabergsviadukten – Berga

PROGRAM

Ankomst Berga ca 10.45
Årsmötet genomförs i Blå salen
En enklare lunch i matsalen
Hemtransport ca 14.00

Anmälan måste göras
på telefon till
Gun Källman arb 541 72 14 01
mobil 0768 27 31 60 eller
hem 08 541 368 89

Christina Grahn hem 541 350 61
mobil 0706 71 27 14
senast den 30 mars

Hjärtligt välkomna till Första amfibieregementet BERGA
önskar styrelsen för Vapenbröderna